

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w sprawie petycji gminy Frysztaka o uzupełnienie ustawy krajowej o szupaśnictwie artykułem dodatkowym względem przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania osób oddawanych przez c. k. Sądy gminom miejscowym do chwili ich wydalenia.

Wysoki Sejmie!

Petycję gminy Frysztaka, domagającą się dodatkowego postanowienia do ustawy krajowej o szupaśnictwie, ażeby od chwili wydania wyroku przez c. k. Sąd na wydalenie pewnej osoby — bez względu czy przynależność jej jest sprawdzoną lub nie, koszta jej wyżywienia i utrzymania ponosił kraj, a nie gmina, w której znajduje się siedziba c. k. Sądu — przekazał Wys. Sejm uchwałą z 9. Października 1884. Wydziałowi krajowemu „do zbadania „i przedłożenia na najbliższej sesji wniosku w kierunku możliwego ulżenia gminom z siedzibą „c. k. Sądów w ponoszeniu kosztów utrzymania obcych włóczęgów, wypływających z §. 14. „al. 1. ust. państ. z 27. Lipca 1871. (Dz. p. p. Nr. 88.) przez przyjęcie takowych na fundusz „krajowy z zastrzeżeniem zwrotu od gmin przynależności.“

Z mocy powołanego §. 14. ust. państ. koszta wyżywienia od chwili przytrzymania osoby w celu spowodowania jej wydalenia aż do wykonania orzeczenia, jakoteż koszta wyżywienia osób, na które nie zapadnie orzeczenie na wydalenie pod strażą, należą do wydatków policji miejscowej.

Wydatki na dostarczenie, urządzenie, opalenie i oświetlenie lokalności dla szupaśników, jakoteż na utrzymanie tych lokalności w dobrym stanie, tudzież na pilnowanie szupaśników i na załatwienie spraw dotyczących się odsyłania pod strażą — czyli ogółem koszta zarządu ponosić ma gmina, będąca stacją szupasową.

Prawodawstwu krajowemu pozostawiono jednak oznaczyć, czy i o ile wydatki te mają być zwrócone z funduszków konkurencyjnych, powiatowych lub krajowych.

Następnie §. 15. ust. państw. obejmuje koszta samego szupasowania, mianowicie za rewizję lekarską, wyżywienie, oczyszczenie i odzienie, tudzież na transport i konwój szupaśników, a w razie potrzeby i wsparcie dla wydalanych za paszportem przymusowym, które to koszta z mocy tego §fu ponosić ma przedewszystkiem fundusz krajowy.

Według §. 16. tejże ustawy pozostawiono jednak ustawodawstwu krajowemu oznaczenie, czy i o ile koszta te zwrócone być winny funduszowi krajowemu przez właściwe gminy przynależności.

Na podstawie tych zasad postanowiono w ustawie krajowej z 15. Listopada 1874. (Dz. u. kr. Nr. 65.) iż koszta, o których mowa w drugim ustępie §-fu 14. u. państw., jakoteż koszta wskazane w §. 15. tejże ust. zwracać ma fundusz krajowy gminie będącej stacją szupasową w kwotach ryczałtowych, które Wydział krajowy oznacza, funduszowi kraj. zaś należy się częściowy zwrot tych kosztów od gmin przynależności, a to w $\frac{1}{5}$ części za osoby po raz pierwszy szupasowane, a w $\frac{1}{3}$ części za rewertentów. Pierwszy zaś ustęp §. 14. ust. państw. co do kosztów należących do policji miejscowej pozostawia ustawa krajowa nietkniętą.

Petycja gminy Frysztaka domaga się właśnie postanowienia co do zwrotu tych kosztów, a to dla gmin będących siedzibą c. k. Sądów. Żądania takie wносиły już gminy powyższe niejednokrotnie do Wydziału krajowego, z uwagi jednak na postanowienie §. 14. ust. państw. nieuwzględniano takowych wcale.

Wprawdzie pierwotną ustawą krajową o szupaśnictwie z 28. Stycznia 1873. (Dz. u. kr. Nr. 21.) przyjęto na fundusz krajowy wszystkie koszta objęte §. 14. i 15. ust. państw. w całości, nie wyłączając i kosztów policji miejscowej, i zastrzeżono dla funduszu krajowego od gmin przynależności tylko zwrot kosztów szupasowania za rewertentów, ustawa ta nie została jednak wcale w wykonanie wprowadzoną i w tym samym roku, w którym w życie wejść miała (1873.), zniesioną została przez Wysoki Sejm z powodu, iż przyjmując w zupełności na fundusz krajowy koszta szupasowania, wkładała na tenże fundusz zbyt wielki ciężar, a natomiast uchwaloną została ustawa obecnie obowiązująca z 15. Listopada 1874., wkładająca na gminy przynależności obowiązek zwrotu funduszowi krajowemu kosztów szupasowych w $\frac{1}{5}$, a za rewertentów w $\frac{1}{3}$ i nie przyjmująca na fundusz krajowy kosztów policji miejscowej, o których mowa w pierwszym ustępie §. 14. ust. państw.

Z powodu zażaleń gmin o te koszta zarządziło było też i c. k. Namiestnictwo okólnikami z 28. Lutego i 16. Listopada 1877. l. 1.573 i 54.983, iż koszta te policyjne ponosić winna ta gmina, w której włączę przed oddaniem do c. k. Sądu przydybano i obowiązało gminy te do zwrotu takich kosztów gminom będącym siedzibą c. k. Sądu, atoli następnie okólnikiem z 11. Czerwca 1880. l. 12.848 uchyliło c. k. Namiestnictwo powyższe zarządzenia swe w skutek wyraźnego polecenia c. k. Ministerstwa spraw wewn. z 25. Listopada 1879., l. 8.636, i ze względu na wydane także w tym względzie orzeczenia c. k. Trybunału administracyjnego postanowiło, że urzędy gminne w siedzibach c. k. Sądów obowiązane są włączę bez względu na miejsce ich przydybania, po odbytej karze sądowej, bezzwłocznie od c. k. Sądów odbierać, postąpić z nimi wedle postanowień ust. państw. o szupaśnictwie i we własnych swych aresztach kosztem własnym w myśl §. 14. u. p. aż do wydania wyroku szupasowego utrzymywać.

Postanowienie §. 14. ust. p. z 27. Lipca 1871. pozostawione bez dalszego określenia w ustawie krajowej z 15. Listopada 1874. jest powodem, iż gmina Frysztak w petycji sejmowej domaga się dodatkowego postanowienia w tejże ustawie względem przyjęcia na fundusz krajowy wraz z kosztami szupasowymi także i kosztów policji miejscowej, objętych pierwszym ustępem §. 14. u. p. z r. 1871.

Wysoki Sejm, przekazując Wydziałowi krajowemu powyższą petycję uchwałą z 9. Października 1884., poleca przedłożenie wniosku względem zmiany art. II. ust. kraj. z r. 1874. w kierunku możliwego ulżenia gminom z siedzibą c. k. Sądów przez przyjęcie kosztów powyższych na fundusz krajowy, z zastrzeżeniem zwrotu od gmin przynależności.

Atoli w dopełnieniu tego polecenia, pominąwszy okoliczność, iż w razie uwzględnienia gmin będących siedzibą c. k. Sądów, inne gminy, które koszta te bezwarunkowo ponosić muszą, czułyby się pokrzywdzonymi i domagałyby się również, jak to dotąd miejsce miało, zwolnienia ich z tego ciężaru, zachodzą jeszcze następujące trudności:

Z mocy §. 16. ust. p. z 27. Lipca 1871. gminy przynależności w ogóle obowiązane są do zwrotu funduszowi krajowemu tylko kosztów szupasowych objętych §. 15. ust. p.,

nałożenie zatem na gminy te także kosztów policji miejscowej, o których mowa w pierwszym ustępie §. 14. ust. p., sprzeciwiałoby się tejże ustawie, która kosztów tych na gminy przynależności ani nawet na fundusz krajowy nie wkłada; przyjęcie zaś kosztów powyższych na fundusz krajowy bez regresu do gmin przynależności nie odpowiadałoby intencji uchwały Wysokiego Sejmu z 9. Października 1884. i sprzeciwiałoby się woli i postanowieniu Wysokiego Sejmu, którem Wysoki Sejm właśnie dla uwolnienia funduszu krajowego od tego ciężaru zamienił pierwotną ustawę krajową z r. 1873. na obowiązującą obecnie ustawę z r. 1874., wyłączając w niej koszta policji miejscowej z kosztów na fundusz krajowy przypadających.

Że zaś ztąd ciężar nie mały spadłby na fundusz krajowy, wnosić można z przytoczonych w petycji gminy Frysztaka specjalnych wypadków, w których koszta takie za utrzymanie przytrzymanych: Fryderyka Fritza za 10 miesięcy w r. 1880. na 40 zł. 59 ct., Józefy Soji za 11 miesięcy w r. 1882. i 1883. na 22 zł. 50 ct., Katarzyny Sielonej za 37 dni w r. 1882. na 16 zł. 08 ct. podano.

Biorąc zaś za podstawę pomyślniejszy z ostatnich lat rok 1883. co do ilości osób wyszupasowanych, wynoszących 6072 głów i sumę kosztów szupasowych z tegoż roku wynoszącej 25.351 zł. 21 ct. i przyjmując, iż każda z tej ilości osób przytrzymanych utrzymywaną by być musiała do zbadania jej przynależności tylko dni 14, wynosiłby koszt samego ich wyżywienia, licząc tylko po 15 ct. dziennie, kwotę 12.751 zł. 20 ct., to jest o połowę więcej od wykazanego wyżej wydatku rocznego.

Wreszcie nałożenie zwrotu tych kosztów na gminy przydybania włóczęgów uznanem zostało za sprzeczne z ustawą państwową, jak już wyżej wykazano, orzeczeniami Władz i Trybunału administracyjnego.

Z tych więc powodów Wydział krajowy nie może Wysokiemu Sejmowi doradzać zmiany ustawy krajowej o szupaśnictwie w myśl uchwały z 9. Października 1884. i uprasza:

Wysoki Sejm raczy sprawozdanie niniejsze przyjąć do wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 19. Maja 1885.

Marszałek krajowy

Dr. Zyblikiewicz w. r.

Sprawozdawca

Waleryan Podlewski w. r.

Członek Wydziału kraj.

